

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Polgárné dr. Mohácsy Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Bencze Dénes ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.r. alperes címe) I.r. és a dr. Polai György ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. r. alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 5.P.28.434/2004/28. sorszámú ítélete ellen, a II.r. alperes által előterjesztett 29., illetve az I.r. alperes által 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. r. alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek külön-külön 200.000.- (azaz kettőszázezer) Ft + ÁFA - 200.000.- (azaz kettőszázezer) Ft + ÁFA ügyvédi díjat 15 nap alatt fellebbezési eljárási költség fejében.

Az I. és II.r. alperes által le nem rótt 656.260.- (azaz hatszázötvenhatezer-kettőszázhatvan) Ft fellebbezési illetéket költségmentességük folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében az I-II.r. alperest 10.937.608.-Ft és ennek 2003. december 8-tól járó késedelmi kamatai, valamint 500.000.-Ft + ÁFA perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Ítéletének tényállásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes között 2003. július 13-án vállalkozási szerződés jött létre, a P., Sz. L. út szám alatti ingatlanon felépítendő családi ház kivitelezési munkálataira. A szerződést az I.r. alperes írta alá - s az már csak a per során derült ki a csatolt tulajdoni lap adatai alapján -, hogy a perbeli telekingatlan a II.r. alperes tulajdonában állt. Az I-II.r. alperesek a szerződés megkötésekor házastársak voltak.

A szerződésben a felek a vállalkozási díjat nettó 25.919.510.-Ft összegben határozták meg azzal, hogy az elszámolás a peres felek között az ütemezett részmunkák alapján elkészített elszámolások szerint, több részletben történik. Tartalmazta a szerződés azt is, hogy a vállalkozási díj alapjául a szerződés mellékletét képező költségvetés szolgál.

A befejezési határidőt a felek 2003. november 15-ében jelölték meg.

A felperes 2003. év végére a kivitelezést befejezte és a használatbavételi engedélyt - a II.r. alperes kérelmére - a felperes szerezte be. Az építésügyi hatóság 2003. december 1-én adta meg a használatbavételi engedélyt (F/12.). Az alperesek az ingatlanba beköltöztek, a hátralékos vállalkozói díj körében a felek között azonban elszámolási vita keletkezett. Az alperesek ugyanis mindösszesen 18.300.000.-Ft vállalkozási díjat fizettek meg a felperesnek, a munkák befejezésekor a felperes kimutatása szerint az alpereseknek 10.985.608.-Ft tartozásuk volt, amelyet 2003. december 8-ig kellett volna megfizetniük. A hátralékos vállalkozási díjat azonban az alperesek többszöri felhívás ellenére nem fizették meg.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a hátralékos vállalkozási díj megfizetésére irányuló kereseti kérelmét megalapozottnak találta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében mindenek előtt megállapította, hogy az I.r. alperes perben tett nyilatkozata szerint a II.r. alperestől 2007. ősze óta külön váltak élnek, de arra nincs peradat, hogy a bíróság házasságukat jogerősen felbontotta volna. A szerződés megkötésekor azonban a peres felek házastársak voltak így, bár megrendelőként csupán az I.r. alperes írta alá a felperessel kötött vállalkozási szerződést, a Csjt. 30.§ (2) bekezdése alapján a másik házastárs hozzájárulásával kötött ügyletnek kell tekinteni, kivéve, ha az ügyletkötő harmadik tudott, vagy a körülményekből tudnia kellett arról, hogy a másik házastárs az ügyletnek nem járult hozzá. Ilyen körülményre azonban a perben adat nem merült fel. Ezért a hivatkozott törvényhely (3) bekezdése szerint a másik házastárs felelőssége a házastársa által kötött ügyletért a harmadik személlyel szemben a közös vagyontól reá eső rész erejéig áll fenn. Minthogy a szerződés megkötésekor nem volt szó arról, hogy a szerződés tárgya közös- vagy valamelyik házastárs különvagyonát képezi-e, így a törvényi vélelem alapján a közös vagyoni jelleget vélelmezni kell, s ennek alapján a megkötött jogügylet vonatkozásában a házastársakat közös helytállási kötelezettség terheli.

Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a per során kizárólag az I.r. alperes járt el, s terjesztett elő érdemi védekezést a II.r. alperes a peres eljárás során nem jelent meg, idézését a II.r. alperes lakcímén férje vette át.

Az elsőfokú bíróság a II.r. alperes idézését szabályszerűnek tekintette, mivel közeli hozzátartozó (férj) a tértivevényes iratot átvehette, és a perben igazolást nem nyert, hogy az alperesek jogerősen elváltak volna.

Nem fogadta el ezzel összefüggésben az I.r. alperes jogi képviselőjének azon előadását, hogy a II.r. alperesnek szóló idézés az II. r. alperes postafiókjába került,

ezért vette azt át. Postafiók megjelölés ugyanis az idézés címzésén feltüntetésre nem került.

A felperes hátralékos vállalkozási díjigényével szemben nem fogadta el az elsőfokú bíróság az I. r. alperesnek az arra történő hivatkozását, hogy az építkezés során 25.600.000.-Ft vállalkozási díjat a felperesnek megfizetett. Az I.r. alperes ugyanis ezen állítását bizonyítani nem tudta. Ezért kifizetett vállalkozási díjként csupán a felperes által elismert 18.300.000.-Ft-ot vette elszámolásánál figyelembe.

Az alperes azon hivatkozását ugyancsak nem fogadta el az elsőfokú bíróság, hogy azért sem tartozik a felperesnek vállalkozási díjjal, mert a felperes a költségvetésben írt, s a szerződés részét képező valamennyi munkát nem végezte el. A felperes ugyanis vitássá nem is tette, hogy bizonyos munkák elvégzése elmaradt, de az az elszámolásában nem is szerepel, annak díját a felperes nem is igényelte.

Az el nem végzett munkák összegét a peres felek a per során tett egyeztetés alkalmával csaknem azonos összegben jelölték meg, a különbség csupán 848.353.-Ft volt.

Az elsőfokú bíróság a perben szakértőt rendelt ki a felperesi munkák elvégzésének igazolására, illetve az alperes által hivatkozott, el nem végzett munkák, illetve a felperes hibás teljesítésének megállapítására.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt arra, hogy a szakértői szemle több ízben megghiúsult, mivel csupán a szakértői szemle megtartásakor derült az ki, hogy az alperesek időközben a per tárgyát képező családi házukat értékesítették, amelyről az I.r. felperes a tárgyaláson tett nyilatkozatakor említést nem tett. Az ingatlan új tulajdonosa azonban a szakértői szemlét lehetővé tette, ennek alapján a szakértő feladatának eleget tudott tenni.

A szakértői vélemény alapján pedig megállapítható volt, hogy a felperes elszámolása az elvégzett munkák körében korrekt és elfogadható volt. Ezzel szemben az alperesnek a hibás teljesítésre való hivatkozása csak kis részben a házon tapasztalható hajszáltrepedésekkel kapcsolatban volt megalapozott, amely a szerkezetek konszolidációjára volt visszavezethető. Ennek javítási költsége mindösszesen 48.000.-Ft-ra tehető. A WC. szellőző rendszer fölötti lefedő sapka hiányára volt visszavezethető a beázás, ezt a hiányosságot azonban a kivitelező megszüntette.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes elszámolását - figyelemmel az el nem végzett munkákra, valamint az elvégzett pótmunkákra is -, elfogadta, és megállapította, hogy javára nettó 23.428.485.Ft vállalkozási díj számolható el. Az akkor hatályos jogszabályok szerint az általános forgalmi adó mértéke 25% volt, amely 5.800.000.Ft-ot tett ki, így a felperes javára elszámolható teljes vállalkozási díj 29.285.000.-Ft.

Ebből a fentebb már írtak szerint igazoltan az alperesek csupán 18.300.000.-Ft-ot fizettek ki, így a ki nem fizetett vállalkozási díj: 10.985.608.-Ft. Ebből levonásra kerül a hajszáltrepedések folytán szükségessé vált homlokzatfestés költsége 48.000.- Ft, így az alperesek 10.937.608.-Ft hátralékos vállalkozási díj megfizetésére kötelesek.

Erre tekintettel marasztalta az elsőfokú bíróság az alpereseket egyetemlegesen a fentebb már írtak szerint. S mivel az alperesek pervesztesek lettek, ezért az elsőfokú bíróság az alpereseket a Pp.78.§ alapján kötelezte a perrel kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

Az ítélet ellen mind az I.r. alperes, mind pedig a II.r. alperes fellebbezéssel élt.

Az I.r. rendű alperes elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezésében változatlanul az elsőfokú eljárás során is már előadott azon álláspontját tartotta fenn, hogy 25.600.000.-Ft a felperes részére kifizetésre került, illetőleg vitatta a szakértő véleményében foglaltakat, mivel álláspontja szerint a szakértő csupán vélelmezni tudta, hogy a felperes valamennyi általa elvégzett részmunkát elvégzett, s nem fogadta el a szakértői vélemény azon megállapítását, hogy a felperesi elszámolás korrekt és elfogadható. Újabb szakértő kirendelését kérte.

A II.r. alperes a személyesen előterjesztett fellebbezésében a keresettel szemben érdemi védekezést nem terjesztett elő, kizárólag amiatt kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára történő utasítását, mivel a peres eljárásról nem volt tudomása, így törvényes jogait nem tudta gyakorolni, és nem volt módja védekezni a felperesi állításokkal szemben. Kizárólag az ítélet kézhezvételekor értesült az ügyről, semmilyen idézést nem kapott.

Előadta maga is fellebbezésében, hogy az I.r. alperessel nem egy lakcímen lakik, arról nem tudott, hogy az I.r. alperes az ő részére szóló idézést átvette volna, őt erről nem értesítette.

A kötelező jogi képviselétről szóló tájékoztatást követően a jogi képviselője útján előterjesztett fellebbezésében fellebbezését változatlanul fenntartotta, s megismételte azon korábbi előadását, hogy sem az I.r. alperestől, sem a bíróságtól semmilyen iratot nem kézbesítettek részére csak az ítéletből értesült a felperesnek a vele szembeni követeléséről.

Az I.r. alperesnek nem adott meghatalmazást postai küldeményei átvételére s mivel akóhelyük sem egyezett, részére a posta azt szabályszerűen nem is kézbesíthette, ezért álláspontja, hogy az irat nem tekinthető szabályszerűen kézbesítettnek.

Ezen fellebbezésében - igazolási kérelemként - hivatkozott arra, hogy a jogi képviseléről szóló okirat késedelmes előterjesztésének az oka az volt, hogy gyermekének betegsége ebben akadályoztatta, nem volt lehetősége felkeresni a jogi segítségnyújtó szolgálatot. Szükség esetén gyermeke tartós és visszafordíthatatlan betegségét, állapotát igazoló iratokat is csatolni tudja.

A fellebbezések az alábbiak szerint alaptalanok.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás adatai alapján a tényállást helyesen állapította meg, a szakértői vélemény alapján a felek közötti elszámolás helytálló, így jogi okfejtése és döntése is megalapozott volt. Ezért a másodfokú bíróság lényegében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254.§ (3) bekezdésére utalással hagyta helyben.

Mindazon által az alperesek fellebbezésével kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ítéletében, hogy a keresetkiterjesztés folytán perbevont II.r. alperes idézése a perben szabályszerű volt.

E körben nem fogadta el a másodfokú bíróság sem az I.r. alperesnek az azzal kapcsolatos előadását, hogy a II.r. alperes idézését a posta, az ő postafiókjába dobta be, és ő pedig az idézésről a II.r. alperest nem értesítette, s nem fogadta el e körben a II.r. alperesnek a fellebbezési tárgyaláson a postaszabályzat rendelkezéseire történő azon hivatkozását sem, hogy az I.r. alperes részére történő kézbesítés nem volt szabályszerű, mivel az alperesek különélése folytán lakcímük eltérő, így a postaszabályzat szerint az I. r. alperes a II. r. alperes idézését szabályszerűen át sem vehette, mert, így nem tekinthető helyettes átvevőnek.

A II.r. alperes idézését az elsőfokú bíróság a II.r. alperes lakcímére - amely a tényleges tartózkodási helyével azonos - szabályszerűen küldte meg. A tértivevény tanúsága szerint e lakcímre történő kézbesítés az I.r. alperes, mint „férj” részére történt. Ezzel szemben az I.r. alperest terhelte volna azon állításának a bizonyítása, hogy a II.r. alperes idézését az általa bérelt postafiók címre kézbesítette a posta, és így került sor annak általa történő átvételére. Az I.r. alperes azonban mindezeket csupán állította, de semmivel nem bizonyította. Ezért az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy a posta a címzett lakóhelyére kézbesítette a küldeményt, és a megadott lakcímen történt annak kézbesítése az I.r. alperes részére. Ez a lakcím pedig a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala által is megadott, de a II.r. alperes által is saját lakcímént megjelölt lakcímmel egyező.

A II.r. alperes által a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott a postai szolgáltatások ellátásáról szóló 79/2004. (IV.19.) Korm. Rendelet 19.§ (1)-(3) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek.

A 79/2004. (IV.19.) Kormány számú Rendelet 19.§ (1) bekezdés ha a természetes személy címzett a kézbesítés időpontjában nem tartózkodik a címben megjelölt helyen és ott nem található meghatalmazottja sem, a postai küldemény - ha a címzett azt nem zárta ki - az ott tartózkodó alábbi személyeknek (helyettes átvevő) is kézbesíthető

- a) címzett 14. életévét betöltött közeli hozzátartozója (Ptk. 685.§-ának b) pontja vagy élettársa,
- b) a címzett bérbeadója vagy szállásadója, ha az természetes személy.

A 79/2004. (IV.19.) Kormány számú rendelet (2) bekezdése a helyettes átvevőnek a kézbesítési okiraton, aláírása mellett, az átvételi jogosultságának (1) bekezdés szerinti jogcímét, valamint - külföldi hivatalos irat belföldi kézbesítése esetén - nevét és lakcímét is fel kell tüntetnie. Ha a jogcím fennállásával kapcsolatosan a szolgáltatóban kétség merül fel, a jogcím közokiratba foglalt igazolásának bemutatását kérheti. Igazolás hiányában a szolgáltató a küldemény érkezéséről értesítést helyez el a levélszekrényben.

A 79/2004. (IV. 19.) Kormány számú rendelet (3) bekezdése postai szolgáltatóhelyen történő kézbesítésnél helyettes átvevőnek abban az esetben tekintendő az (1) bekezdésben megjelölt személy, ha a kézbesítéskor hatósági okirattal igazolja azt is, hogy lakcíme a küldeményen feltüntetett címmel azonos.

A fentebb idézett rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, hogy a küldeményt a II.r. alperes lakcímén hozzátartozója (férje) - az I.r. alperes - az (1) bekezdés a.) pontja alapján anélkül átvehette, hogy igazolnia kellett volna, hogy lakcíme a küldeményen feltüntetett címmel azonos. Ez utóbbi követelményt kizárólag a postai szolgáltatóhelyen történő kézbesítésnél írja elő a helyettes átvevő részére a R. (3) bekezdése. Minthogy a fentebb már írtak szerint a küldemény kézbesítésére - ellenkező bizonyítás hiányában - a II.r. alperes lakcímén, férje részére került kézbesítésre - amely hozzátartozói jogcím a tértivevényen is feltüntetésre került - az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy a II.r. alperes részére a bíróság által küldött idézés, és egyéb küldemény szabályszerűen került kézbesítésre.

Nem cáfolják ezt az I.r. alperes által a fellebbezési tárgyaláson fénymásolatban csatolt lakcímkártya adatai sem, amely szerint 1993. augusztus 31-től a bejelentett lakcíme az I.r. alperesnek ... B., F. L. utca ..., csak annál inkább sem, mert I.r. alperes által sem cáfolt peradat az, hogy házasságuk fennállása alatt éppen a per tárgyát képező ingatlan kivitelezésére az I.r. alperes kötött vállalkozási szerződést a felperessel, amely ingatlan a II.r. alperes tulajdonát képezte, és ezen ingatlanba az I. r. alperes a II.r. alperessel együtt be is költözött, s ezen a lakcímen a felperes keresetlevelét és a tárgyalásra szóló idézést az I.r. alperes át is vette. Az érdemi

ellenkérelméhez csatolt meghatalmazáson is a per tárgyát képező ingatlant jelölte meg az I.r. alperes lakcímeként, s további küldeményeket is e lakcímen átvett (9-I.sorsz.) holott - általa fentebb hivatkozottak szerint - lakcíme a lakcímkártyával igazolt cím.

Arra pedig pusztán utal a másodfokú bíróság, hogy az I.r. alperes által közölt, és igazolt lakcímről a posta az I.r. alperes részére kézbesített küldeményt „ismeretlen” jelzéssel kézbesítette vissza (25-I.sorsz.). Ezen túlmenően is - már az elsőfokú bíróság ítéletét követően - akkor, amikor a II.r. alperes már általa sem vitatott tudott az eljárásról az elsőfokú bíróság 31-I. sorszámú, a II.r. alperes részére költségmentességet engedélyező végzése ugyancsak a II.r. alperes lakcímén az I.r. alperes - mint férj - részéről került átvételre.

A fentebb idézett jogszabályi rendelkezésből, és a fentebb hivatkozott tényekből egyrészt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a II.r. alperes részére történő idézés, és a bíróság által küldött egyéb küldemények szabályszerűen kerültek kézbesítésre, így a II.r. alperes eljárási szabálysértésre történő hivatkozása megalapozatlan.

Másképpen pedig a fentebb hivatkozott tények megkérdőjelezzik az alperesek szavahihetőségét a külön élésükkel kapcsolatban is, mert a fenti adatokból egyértelműen arra vonható következtetés, hogy az alperesek - függetlenül attól, hogy az I.r. alperes az általa igazolt korábbi lakcíméről nem jelentkezett ki - de ténylegesen a II.r. alperes lakcímén tartózkodik. Ezt nem cáfolja, hanem inkább alátámasztotta az I.r. alperes által a fellebbezési tárgyaláson felmutatott fiókbérletre vonatkozó szerződése is, amelyen ugyancsak postacímként a II.r. alperes lakcíme került feltüntetésre.

Egymásnak ellentmondó volt az alperesek nyilatkozata a gyermekeik tartásával kapcsolatban is. Az I.r. alperes költségmentesség iránti kérelmében (2007. december 3-i beadvány) is azt adta elő, hogy jövedelme abból áll, hogy súlyosan beteg gyermeke után gyermekgondozási segélyben részesül. A gyermek felügyeletét, gondozását látja el, aki állandó felügyeletet igényel. Ezen nyilatkozata alátámasztására hatósági bizonyítványt csatolt, hogy gyermekei E. D. és B. nevű gyermeke után gyermekgondozási segélyben részesült. A 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint szintén úgy nyilatkozott, hogy a gyerekek az ő eltartásában vannak. Négy hónapja külön élnek feleségétől, s felesége a gyerekekre havonta 20.000.-Ft-ot ad.

Ugyanakkor a II.r. alperes az ítélet elleni, személyesen előterjesztett 29. sorszám alatti fellebbezésében ugyancsak költségmentességet kért, amely kérelméhez csatolt nyilatkozat szerint ténylegesen eltartott hozzátartozóként ő maga is megjelölte két gyermeküket, s a jogi képviselője útján előterjesztett fellebbezésében (35. sorsz) pedig késedelmeskedését éppen arra tekintettel kérte kimenteni, hogy gyermek betegsége miatt ebben akadályoztatva volt, s hivatkozott arra, hogy gyermeke tartó és visszafordíthatatlanul beteg.

Ezen egymásnak ellentmondó nyilatkozatuk a gyermekeik tartásával kapcsolatban ugyancsak megkérdőjelezi szavahihetőségüket a külön élésükkel kapcsolatban, s egyben alátámasztja azt, hogy az I. r. alperes tartózkodási helye ténylegesen a II.r. alperes által bejelentett lakcím.

Az ügy érdemével kapcsolatban a II.r. alperes - a fentebb már írtak szerint - lényegében érdemi védekezést nem terjesztett elő, az I.r. alperes pedig az alapeljárásban is már előadottakat tartotta fenn.

A másodfokú bíróság az I.r. alperes fellebbezésében az ügy érdemével kapcsolatban előadottakat alaptalannak találta. A vállalkozási díj I.r. alperes által állított kifizetésével kapcsolatban a bizonyítási teher a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján rajta volt. Ezzel összefüggésben mindösszesen 3 átvételi elismervényt csatolt, további bizonylatot az általa állított kifizetésről csatolni nem tudott, s a kifizetésekkel kapcsolatban egyéb bizonyítékra még csak nem is hivatkozott.

A szakértői vélemény vitatása pedig önmagában nem elég a kellően megalapozott szakértői vélemény cáfolatára. A szakértői véleményben foglalt megállapításokkal szemben most már ugyancsak őt terhelte abban a körben a bizonyítási kötelezettség, hogy a szakértő tévesen számolt el valamely munkát a felperes javára, vagy pedig, hogy a felperes elszámolása mennyiben, és miért téves. Ezzel összefüggésben ugyancsak nem jelölt meg semmilyen bizonyítékot, ilyenre nem is hivatkozott az I.r. alperes.

Ezért a másodfokú bíróság sem találta elfogadhatónak az I.r. alperes fellebbezésében az ügy érdemével kapcsolatban felhozottakat.

Mindezen indokbeli kiegészítésekre is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a fentebb már hivatkozottak szerint, lényegében helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Mivel az alperesek fellebbezése sikertelen maradt, ezért a felperes fellebbezési eljárási költségeinek a megfizetésére a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján ők kötelesek.

A költségmentességük folytán le nem rótt fellebbezési illeték pedig a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM. Rendelet 13.§ (1) bekezdése, és 14.§-a alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2010. december 15.

. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.

Dr. Pestovics Ilona s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő